

ски митрополитъ, той е билъ откаранъ въ Рилския мѣнастирь. По врѣме на възстанията 1876 г. е билъ откаранъ пакъ въ Цариградъ и заточенъ въ Бейрутъ. Подиръ войната наедно съ другитѣ българи и той билъ освободенъ и се е завърналъ на поселение, като калугеръ, въ Батошевския мѣнастирь и на 1892 умрѣлъ скоропостижно въ Севлиево, у роднинска кжца, гдѣто е гостувалъ. До смъртта си той обичалъ да държи словосказания въ църква. Рѣчитѣ му сж били несвързани, не логични, но впечатлителни за простолудието, като инпонираше повече съ личността си. Дѣдо Пахомия е билъ голѣмъ авантюристъ. Той е билъ и въ Неврокопско, гдѣто е познатъ подъ името *дѣдо Цветко*. Види се, че въ живота му има много тъмни и тайни работи, които той не раскриваше никому.“

А че Пахомия е билъ голѣмъ авантюристъ, не подлежи на съмнѣние, както не подлежи на съмнѣние, че нито може да притежава заслужено почетната титла, било като духовно лице—калугеринъ, било като народенъ труженникъ,—политическа личностъ. Въспитанието и образованието му сж били мѣнастирски, каквото е могла да дава Рилската обителъ въ онова врѣме на своитѣ питомци. Природната му способностъ, да държи церковни проповѣди — криво-лѣво — го е дразнила да се мисли за ученъ чловѣкъ, но отъ писмата му до Ив. Грудова се забѣлѣзва съвсѣмъ противното. „Челъ съмъ — пише единъ неговъ близкъ знаемець — нѣкои негови автобиографически бѣлѣжки, но тѣ забулѣхж истината съ блудкави разсѣждения до толкозъ, щото човѣкъ мъчно можеше по тѣхъ да изучи живота му.“ Тѣкмо каквито сж и поменатитѣ му писма до Грудова.

Кждѣ и у кого сж сега тия автобиографически негови бѣлѣжки и въобще неговата писменна архива, не можихъ да издирѣ. Отъ тѣхъ все можеше нѣщо същественно да се извлѣче, или да се напечататъ така, както сж отъ него написани. За сега свършвамъ неговата биография съ напечатанието на спазеното му писмо въ книжката на покойния Ив. Гродовъ, тѣй както е написано отъ сжция.

Ето рѣченото му писмо въ вѣренъ прѣписъ съ упазванието на калугерския стиль и самото му своеобразно правописание :